

De herfsttuin

DOELWOORDEN (7) de pompoen, dor, het spinnenweb, de egel, de nevel, de mist, mistig

Zo gebruik je deze tekst

Vaste didactische aanwijzingen

1 KIES & PAS AAN

Werk per moment met 2-4 woorden. Lees een deel, sla bekende uitleg over of voeg je eigen voorbeelden toe.

3 SEMANTISEREN

Leg het woord uit, laat het zien of voordoen en verbind het met verwante woorden: de drie uitjes.

2 VOORBEWERKEN

Start met een foto, voorwerp, ervaring of een korte vraag. Maak kinderen nieuwsgierig.

4 HERHALEN & CONTROLEREN

Gebruik woorden opnieuw bij spel, buiten, natuur, rekenen en tekenen. Laat aanwijzen, uitleggen of toepassen.

PAK ERBIJ: Pompoen, dor blad, groene plant, foto van nevel en mist; praatplaat 4.

UITLEGTEKST VOOR DE LEERKRACHT

Stop tussendoor bij een woordgroep.

In de tuin kan een grote **pompoen** groeien. Een pompoen is de vrucht van een pompoenplant. Die plant heeft lange stengels, ook wel ranken genoemd, die over de grond kunnen kruipen. Veel pompoenen zijn oranje, maar er bestaan ook andere kleuren en vormen.

In de herfst zien sommige planten er niet meer fris uit. Bladeren en stengels die zijn uitgedroogd, kunnen bruin, hard of broos worden. Dan zijn ze **dor**. Dor betekent uitgedroogd. Vergelijk een dor, breekbaar blad met een fris, soepel groen blad. Let op: een blad kan wel verkleuren zonder meteen dor te zijn.

Tussen de takken hangt soms **een spinnenweb**. Een spinnenweb bestaat uit heel dunne draden die een spin maakt. Met sommige webben vangt een spin kleine insecten. Na een koele nacht kunnen er druppeltjes aan hangen. Daardoor zie je het web beter.

Misschien loopt er **een egel** door de tuin. Een egel is een klein zoogdier met scherpe stekels op zijn rug. De stekels helpen hem zich te beschermen. Egels zoeken vooral als het donker wordt naar kleine dieren om op te eten en schuilen graag tussen planten, takken en bladeren.

Boven de tuin kan 's ochtends **nevel** hangen. Nevel bestaat uit heel kleine waterdruppeltjes in de lucht. Je kunt dan minder ver kijken, maar de omgeving blijft meestal nog goed te zien. Wordt het zicht veel sterker beperkt, dan spreken we van **mist**. Ook mist bestaat uit kleine waterdruppeltjes in de lucht, maar bij mist verdwijnen dingen verderop veel eerder uit het zicht.

Op een ochtend met mist is het **mistig**. Mistig beschrijft dus hoe het weer of het uitzicht is. Zodra de mist optrekt en je weer verder kunt kijken, is het niet meer mistig. Vergelijk een foto met nevel met een foto waarop het echt mistig is.